

Till undervisnings- och kulturministeriet

Ärende: Bildningsalliansens utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av läropliktslagen och till lagar som har samband med den

Dnr: VN/2160/2025

Vilka kommentarer har ni om ändringsförslagen till läropliktslagen?

Syftet med lagändringen är att klargöra lagstiftningen om läroplikt. Många av ändringsförslagen stöds av Bildningsalliansen.

Bildningsalliansen vill påpeka att propositionen har utarbetats utan att beakta det folkhögskoleår för läropliktiga som avses i 4 § 2 mom. 3 punkten i läropliktslagen. Folkhögskoleåret för läropliktiga är ypperlig för unga som ännu behöver social rehabilitering och individuellt stöd i vardagen och för fortsatta studier. Folkhögskolorna har både mångårig erfarenhet och pedagogisk kompetens för att stöda denna målgrupp.

Bildningsalliansen förvånar sig över att man i beredningen av propositionen helt har förbiset folkhögskolornas folkhögskoleår för läropliktiga. Bildningsalliansen anser att även folkhögskoleåret ska beaktas i den fortsatta beredningen. Preciseringar av hemkommunens handledningsansvar eller förfarandet vid anvisning av studieplats har inte alls beaktats ur folkhögskolestuderandes synvinkel. Bildningsalliansen vill också påpeka att folkhögskoleåret är en del av helheten kring utbildningar i övergångskedet.

Läropliktiga som genomför sitt folkhögskoleår vid folkhögskolor studerar typiskt i internatform och enligt propositionen får de inte motsvarande rätt till ersättning som studerande på t.ex. HUX-utbildningen. Det här placerar studerande inom samma läropliktslag i en ojämlig ställning.

Bildningsalliansen vill lyfta fram att propositionen har beretts utan att beakta regeringens proposition om ändring av lagen om främjande av integration (RP 74/2026). Om ändringen av integrationslagen genomförs i föreslagen form, skulle den avskaffa eller avsevärt begränsa läropliktigas möjlighet att fullgöra sin läroplikt vid folkhögskola inom integrationsutbildning eller läs- och skrivutbildning, vilket 5 § 2 mom. i lagen om läroplikt för närvarande möjliggör.

Det här gäller särskilt unga som har flyttat till Finland sent och som inte har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska för att söka till utbildning på andra stadiet.

Bildningsalliansen anser att det fortsatta utredningsarbetet ska beakta den fria bildning som erbjuds vid folkhögskolor för läropliktiga enligt läropliktslagen.

Helsingfors 8.5.2026

Anna Pensar-Kuivamäki
Ordförande

Henrika Nordin
Verksamhetsledare